

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobkyně: **Imex Group s.r.o.**, IČ 25829050, se sídlem Milíčova 1343/16, Ostrava, zast. JUDr. Radkem Ondrušem, advokátem, se sídlem Bubeníčкова 502/42, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo průmyslu a obchodu**, se sídlem Na Františku 32, Praha 1, o žalobě proti rozhodnutím ministra průmyslu a obchodu ze dne 11. 6. 2019, č. j. MPO 42838/2019, č. j. MPO 42836/2019, č. j. MPO 42835/2019 a č. j. MPO 42831/2019, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 20. 2. 2020, č. j. 11 A 130/2019 - 63,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 20. 2. 2020, č. j. 11 A 130/2019 - 63, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Shrnutí předcházejícího řízení

[1] Žalobkyně podala dne 15. 10. 2012 žádost o udělení licencí na vývoz čtyř druhů vojenského materiálu do Tádžikistánu s navrhovanou dobou platnosti licencí do 4. 3. 2013. Licenční správa Ministerstva průmyslu a obchodu (dále jen „správní orgán prvního stupně“) rozhodnutími ze dne 21. 2. 2013, č. j. 40468/2012, č. j. 40465/2012, č. j. 41275/2012 a č. j. 41277/2012, podle § 18 písm. c) zákona č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 38/1994 Sb.“), rozhodla o neudělení těchto licencí z důvodu zahraničně politických zájmů České republiky, přičemž vycházela z negativního závazného stanoviska Ministerstva zahraničních věcí a potvrzujícího přezkumného stanoviska ministra zahraničních věcí.

[2] Ministr průmyslu a obchodu podle § 152 odst. 5 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), rozhodnutími ze dne 24. 3. 2015, č. j. 12636/13/52500/01000, 12646/13/52500/01000, č. j. 12648/13/52500/01000 a č. j. 12653/13/52500/01000, zamítl rozklady žalobkyně a potvrdil uvedená rozhodnutí správního orgánu prvního stupně.

[3] Rozhodnutí o rozkladu ze dne 24. 3. 2015, č. j. 12636/13/52500/01000 a č. j. 12646/13/52500/01000, zrušil Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) rozsudkem ze dne 19. 4. 2018, č. j. 9 A 120/2015 - 54. Dalším rozsudkem ze dne 19. 4. 2018, č. j. 9 A 117/2015 - 83, městský soud zrušil rozhodnutí o rozkladu ze dne 24. 3. 2015, č. j. 12648/13/52500/01000 a č. j. 12653/13/52500/01000. Městský soud totiž shledal, že správní orgány neumožnily žalobkyni seznámit se s utajovanými podklady pro vydání závazných stanovisek, vyjádřit se k nim, popř. navrhnout jejich doplnění. Ve stanoviscích rovněž nejsou dostatečně určitým způsobem označeny podklady, ze kterých dotčený orgán a jemu nadřízený orgán při jejich vydání vycházely, není z nich zřejmé, jaká konkrétní skutková zjištění z toho kterého podkladu čerpaly a ani v nich není jednoznačně specifikován konkrétní zahraničně politický zájem České republiky, který by mohl být udělením požadovaných licencí žalobkyni dotčen. V potvrzujícím stanovisku ministra zahraničních věcí zcela chybí jakékoliv úvahy svědčící o posouzení námitek uplatněných v rozkladu. Městský soud tak dospěl k závěru, že závazná stanoviska Ministerstva zahraničních věcí vydaná v této věci jsou nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů. Jelikož obsah závazného stanoviska je podle § 149 odst. 1 správního řádu závazný pro výrokovou část rozhodnutí správního orgánu, trpí podle městského soudu nepřezkoumatelností rovněž rozhodnutí ministra průmyslu a obchodu.

[4] Proti rozsudku městského soudu ze dne 19. 4. 2018, č. j. 9 A 120/2015 - 54, podal žalovaný kasační stížnost, kterou Nejvyšší správní soud zamítl rozsudkem ze dne 17. 1. 2019, č. j. 9 As 204/2018 - 45. Stejně tak rozsudkem ze dne 20. 12. 2018, č. j. 9 As 202/2018 - 47, zamítl kasační stížnost žalovaného proti rozsudku městského soudu ze dne 19. 4. 2018, č. j. 9 A 117/2015 - 83. V těchto zamítavých rozsudcích dal Nejvyšší správní soud žalovanému za pravdu v tom, že samotné neseznámení žalobkyně se všemi podklady, z nichž závazná stanoviska vycházela, nelze bez dalšího považovat za nepřijatelné porušení jejích procesních práv, neboť *a priori* není vyloučeno, aby zájem na ochraně utajovaných informací převážil nad právem účastníka na seznámení se všemi skutečnostmi relevantními pro rozhodnutí. Toto omezení procesních práv účastníka je však kompenzováno rolí soudu, který je povinen utajované podklady důkladně přezkoumat a posoudit jejich zákonnost, a to ve zvýšené míře oproti běžnému soudnímu řízení, v němž účastník má k dispozici stejné informace jako správní soud. Právo na spravedlivý proces v takovém případě vyžaduje i zvýšenou aktivitu soudu vůči postupu veřejné správy. Nejvyšší správní soud se naopak ztotožnil se závěrem městského soudu ohledně toho, že obsah závazného stanoviska a v něm užití formulace jsou vesměs bez bližšího zdůvodnění individuálních aspektů dané věci a z větší části bez uvedení konkrétních zdrojů, o něž své závěry opírá. Tato závazná stanoviska jsou tedy nepřezkoumatelná.

[5] Ministr průmyslu a obchodu si po vrácení věci k dalšímu řízení vyžádal nové závazné stanovisko, v němž ministr zahraničních věcí potvrdil správnost předchozího závazného stanoviska. Na základě nového závazného stanoviska ministr průmyslu a obchodu rozklady žalobkyně rozhodnutími ze dne 11. 6. 2019, č. j. MPO 42838/2019, č. j. MPO 42836/2019, č. j. MPO 42835/2019 a č. j. MPO 42831/2019, opět zamítl.

[6] Městský soud následně rozsudkem 20. 2. 2020, č. j. 11 A 130/2019 - 63, zamítl žalobu proti těmto rozhodnutím o rozkladu.

[7] V odůvodnění nového rozsudku městský soud uvedl, že závazné stanovisko Ministerstva zahraničních věcí, které bylo podkladem pro vydání žalobou napadených rozhodnutí, představuje úkon správního orgánu provedený podle části čtvrté správního řádu. Nejedná se o správní rozhodnutí, jež by bylo samostatně přezkoumatelné soudem, ale o závazný podklad pro vydání

pokračování

takového rozhodnutí, jehož zákonnost lze v řízení před správním soudem posuzovat podle § 75 odst. 2 věty druhé s. ř. s.

[8] Utajení negativního závazného stanoviska v režimu „vyhrazené“ samo o sobě nenasvědčuje podle městského soudu účelovostí tohoto postupu. Soudu nepřísluší, aby posuzoval důvodnost označení předmětné listiny za utajovanou informaci či její zařazení do určitého stupně utajení, a je povinen, stejně jako žalobkyně či kterýkoliv jiný subjekt, respektovat tento postup, za jehož správnost nese výlučnou odpovědnost původce informace. Označení negativního závazného stanoviska Ministerstva zahraničních věcí za utajovanou informaci z povahy věci brání tomu, aby se žalobkyně ve správním i žalobním řízení konkrétně vyjadřovala k jeho obsahu. Nicméně žalobkyně má i v takovém případě nadále zachováno právo brojit proti negativnímu závaznému stanovisku a alespoň v obecné rovině namítat jeho neúplnost, věcnou nesprávnost, nepřezkoumatelnost, nedostatek podkladů, z nichž vychází, či jeho rozpor s těmito podklady. Tohoto procesního práva žalobkyně v posuzované věci využila a některé z těchto námitek uplatnila jak v rozkladech proti rozhodnutím správního orgánu prvního stupně, tak v žalobním řízení.

[9] Dále městský soud dovedl, že žalovaný i správní orgán prvního stupně byli při rozhodování o udělení licence vázání negativním závazným stanoviskem Ministerstva zahraničních věcí, a nemohli tak posoudit jeho obsah v rámci správního uvážení.

[10] Argumentace žalobkyně, podle níž správní orgán prvního stupně nepřípustným způsobem zavedl do českého právního řádu nepřezkoumatelný neurčitý pojem zahraničně politických zájmů České republiky, je podle městského soudu naprosto mylná. Tento pojem totiž vtělil zákonodárce do znění § 16 odst. 1 a § 18 písm. c) zákona č. 38/1994 Sb. jako jedno z hledisek významných pro rozhodování o udělení licence k zahraničnímu obchodu s vojenským materiálem. Námitka o odlišném výkladu uvedeného pojmu v dané věci oproti skutkově podobným případům je přitom zcela nekonkrétní, neboť žalobkyně nespécifikovala ani nedoložila, v jakých jiných věcech mělo být takto postupováno.

[11] Po přezkoumání obsahu závazných stanovisek Ministerstva zahraničních věcí městský soud naopak dospěl k závěru, že jsou všechna dostatečně konkrétní, aby na jejich základě mohlo Ministerstvo průmyslu a obchodu vydat přezkoumatelná rozhodnutí o podaných žádostech o vydání licencí, což také učinilo. Z informací uvedených na internetových stránkách Ministerstva zahraničních věcí totiž vyplývá, že jakkoliv je bezpečnostní situace v Tádžikistánu stabilizovaná, nelze vyloučit lokální střety extremistických skupin. Je-li přitom obecně známou realitou, že v okamžiku vypuknutí válečného konfliktu následuje humanitární krize, která má devastující účinky zejména na civilní obyvatelstvo, lze za takové situace akceptovat závěr uvedený v závazných stanoviscích, že dovážet do takto problémové a konfliktní země vojenský materiál je v rozporu se zájmy České republiky, mezinárodního společenství i Evropské unie, která ukládá členským státům zohlednit při svých vývozech vojenského materiálu vnitřní situaci v zemi konečného užití a posoudit navrhovaný vývoz v kontextu bezpečnostní situace s cílem zachování stability a regionálního míru.

[12] Důvodnou naopak městský soud shledal námitku, že v nyní posuzované věci bylo žalobkyni odepřeno právo seznámit se s podklady pro vydání závazného stanoviska Ministerstva zahraničních věcí, přestože byl žalovanému znám právní názor, který byl v tomto směru vysloven v předchozím rozsudku sp. zn. 9 A 120/2015. Ten městský soud v novém rozsudku zopakoval s tím, že uvedenou vadu nebylo možné zhojit ani vyžádáním podkladů, na základě nichž bylo

vydáno negativní závazné stanovisko, a jejich provedením jako důkazu, k němuž by se mohla žalobkyně vyjádřit v žalobním řízení.

[13] Městský soud poukázal taktéž na závěr o nepřezkoumatelnosti závazného stanoviska Ministerstva zahraničních věcí vyslovený v předchozím rozsudku sp. zn. 9 A 120/2015 s tím, že i v nyní posuzované věci se s ním, jakož i s potvrzujícím stanoviskem ministra zahraničních věcí seznámil a s ohledem na jejich utajení v obecné rovině konstatuje, že v nich nejsou dostatečně určitým způsobem označeny podklady, z nichž dotčený orgán i jemu nadřízený orgán vycházely, ani z nich není zřejmé, jaká konkrétní skutková zjištění z jednotlivých podkladů čerpaly. Závaznému stanovisku i potvrzujícímu stanovisku je navíc nutné vytknout pominutí námitek uplatněných v rozkladech. I po vrácení věci správním soudem je závazné stanovisko Ministerstva zahraničních věcí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, v důsledku čehož trpí stejnou vadou i rozhodnutí žalovaného o rozkladu.

[14] Uvedená pochybení žalovaný v dalším řízení neodstranil a závazným právním názorem správního soudu se neřídil, což je podle městského soudu samo o sobě důvodem, pro který lze žalobou napadená rozhodnutí zrušit pro vady řízení a nezákonnost.

[15] Městský soud však přihlédl ke skutečnosti, že žalobkyně žádala o vydání licencí s platností jen do 4. 3. 2013. Žalovaný tak v současné době již nemá možnost jejím žádostem vyhovět. Další rušení rozhodnutí o rozkladech by tak bylo v rozporu se smyslem a účelem soudního přezkumu pravomocných rozhodnutí správního orgánu a zejména se zásadou hospodárnosti řízení. Ani případná náprava vad řízení doplněním podkladů a seznámení žalobkyně s nimi by totiž nemohla ničeho změnit na tom, že stávající judikatura správních soudů ani žádný konkrétní právní předpis neumožňuje žalobkyni disponovat předmětem žádosti podané ve správním řízení v době, kdy je již pravomocně ukončeno a probíhá soudní přezkum vydaného správního rozhodnutí. Podle zjištěných a soudem ověřených skutkových okolností vztahujících se k březnu 2013 brání vydání licencí nesouhlasné závazné stanovisko Ministerstva zahraničních věcí, proti jehož důvodnosti a oprávněnosti městský soud v řízení nezjistil žádné pochybnosti. Žalobkyni tak již v této fázi řízení nelze vydat licence na vývoz vojenského materiálu do Tádžikistánu podle jejích žádostí s dobou platnosti do 4. 3. 2013. Právní argumentace navrhovanou dobou platnosti licence přitom nebyla použita nejprve žalovaným, nýbrž Nejvyšším správním soudem v rozsudku sp. zn. 9 As 204/2018, a proto se nejedná o pro žalobkyni překvapivou a novou skutečnost, na kterou nebyla v řízení o rozkladech upozorněna. Povinností ministra průmyslu a obchodu přitom nebylo vyžádání nového závazného stanoviska k roku 2015 či 2019, neboť předmětem řízení byla žádost o udělení licencí s dobou platnosti do 4. 3. 2013.

[16] I přes zmíněná pochybení zjištěná ve správním řízení proto městský soud žalobu proti rozhodnutím o rozkladu jako nedůvodnou zamítl.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[17] Proti tomuto rozsudku městského soudu podala žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) blanketní kasační stížnost z důvodů nezákonnosti napadeného rozsudku, jeho nepřezkoumatelnosti pro nesrozumitelnost a jiné vady řízení před soudem mající za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, které jsou uvedeny v ustanoveních § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[18] V doplnění kasační stížnosti učiněném v průběhu měsíční lhůty stanovené ve výzvě soudu stěžovatelka namítla, že městský soud nesprávně posoudil povahu závazného stanoviska Ministerstva zahraničních věcí. S odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu se totiž

pokračování

nejedná o pouhé podkladové materiály, nýbrž o samostatné správní rozhodnutí způsobilé v rámci správního soudnictví samostatného soudního přezkumu jako součásti přezkumu meritorního rozhodnutí, které bylo na jeho základě vydáno. Žalovaný přitom má v rámci správního řízení povinnost posoudit, zda jsou informace obsažené v závazném stanovisku dostatečné pro rozhodnutí ve věci samé, nikoliv jen mechanicky převzít jeho závěry. Vzhledem k tomu, že závazné stanovisko bylo zcela nedostatečné a nepřezkoumatelné, měl žalovaný trvat na jeho doplnění, nebo si od Ministerstva zahraničních věcí vyžádat podklady pro jeho vydání a sám si posoudit jeho správnost.

[19] Stěžovatelka dále namítla, že Ministerstvo zahraničních věcí ve správním řízení účelovými obstrukcemi porušilo její právo na spravedlivý proces. Podklady, z nichž při zpracovávání závazného stanoviska vycházelo, totiž není nutné utajovat, neboť z jeho obsahu je zřejmé, že podklady vycházejí výlučně z otevřených zdrojů a jejich zpřístupnění nemůže jakkoliv ohrozit zájmy České republiky. Jejich utajováním tak Ministerstvo zahraničních věcí cíleně brání vznášet proti nim věcné námitky. O účelovosti tohoto postupu svědčí i to, že Ministerstvo zahraničních věcí podklady utajovalo až poté, co se stěžovatelka začala proti opakovanému neudělování licencí bránit u správních soudů. Je přitom nepřijatelné, aby správní orgány omezovaly procesní práva účastníků nedůvodným utajováním podkladů. Rozhodně nelze přijmout výklad, podle něž by ani soudy nemohly přezkoumávat, zda je příslušné informace opravdu nutné utajovat.

[20] V této souvislosti stěžovatelka vyslovila obavu, že připuštěním výkladu znemožňujícího reálný přezkum oprávněnosti utajování konkrétních informací by se jejich tvůrcům otevřelo široké pole pro obstrukční jednání. Osoby oprávněné tvořit utajované informace by pak mohly paralyzovat správní řízení pouhým označením běžné informace za utajovanou ve stupni, s nímž ostatní účastníci (případně ani správní orgán) nejsou oprávněni se seznámit. Městský soud přitom zcela ignoroval závěry Nejvyššího správního soudu vyslovené v předchozím rozsudku. Podle nich byl totiž městský soud oprávněn zkoumat zákonnost podkladového závazného stanoviska, přičemž Nejvyšší správní soud výslovně uvedl, že bez příslušných podkladů přezkum jeho zákonnosti nelze provést. V napadeném rozsudku však městský soud nerespektování tohoto právního názoru nijak nevysvětlil, čímž svůj rozsudek učinil nepřezkoumatelným.

[21] V další části kasační stížnosti stěžovatelka zpochybnila věcné závěry městského soudu ohledně bezpečnostně politické situace v Tádžikistánu. Ten má totiž těsné vazby se zeměmi EU a NATO a nikdy nebyl předmětem embarga na vývoz vojenského materiálu. V zemi navíc působí silná americká vojenská mise, která cvičí tamní ozbrojené složky, včetně národní gardy, již stěžovatelka chtěla dodávat zbraně. Vzhledem k historické animozitě mezi Tádžiky a afghánskými Taliby i většinovými Paštuny není reálná obava, že by zbraně skončily v rukách nepřátelských struktur v Afghánistánu. Z otevřených zdrojů přitom nevyplývá, že by při operacích bezpečnostních sil v Tádžikistánu docházelo k porušování mezinárodních standardů lidských práv. Žalovaný přitom ve svém rozhodnutí žádné konkrétní skutečnosti bránící vývozu zbraní neuvedl, natož aby je prokázal.

[22] Stěžovatelka odmítá i závěr městského soudu, podle něž není z důvodu procesní ekonomie na místě rušit žalobou napadená rozhodnutí i přesto, že shledal vážné nedostatky závazného stanoviska. Tento argument je jen snahou městského soudu zakrýt neschopnost získat potřebné podklady od Ministerstva zahraničních věcí. Přijetí tohoto výkladu by navíc mělo i nepřijatelné obecné dopady, neboť žalovanému by v obdobných věcech stačilo vyčkávat s rozhodnutím o rozkladu do doby, kdy uplyne navrhovaná doba platnosti licence, a následně by mohl žádosti zamítat bez věcného přezkumu. Podle stěžovatelky je přitom věcné rozhodnutí potřebné alespoň

pro případné posouzení otázky náhrady škody způsobené nezákonným rozhodnutím správního orgánu.

[23] Argumentaci již uplynulou dobou platnosti licence stěžovatelka odmítá i z dalších důvodů. Předně poukazuje na to, že tuto argumentaci správní orgány ve svých rozhodnutích vůbec nezmínily. Stejně tak neučinily ani soudy v rámci předcházejících řízení, která se rovněž konala dlouho po uplynutí původně požadované doby platnosti licence. Argumentace městského soudu je tak naprosto překvapivá. Stěžovatelce tím byla upřena možnost na ni adekvátně reagovat, například upravením požadované doby platnosti licence ve svých žádostech. Navíc tato doba je jednou ze základních náležitostí žádosti. Uvedení termínu, na něž již v důsledku uplynutí času nelze licenci udělit, tak představuje závažný nedostatek žádosti. Správní orgány proto byly v souladu se zněním § 45 správního řádu povinny stěžovatelku vyzvat k odstranění tohoto nedostatku. V této souvislosti stěžovatelka rovněž poukázala na praxi žalovaného, který vyžaduje v obdobných žádostech zásadně uvedení požadované doby platnosti licence formou konkrétního data, nikoliv například délkou vázanou k okamžiku nabytí právní moci rozhodnutí. Ve spojení s touto praxí by tak při přijetí výkladu městského soudu byl v podstatě znemožněn efektivní věcný přezkum žalobou napadených rozhodnutí.

[24] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhl její zamítnutí, neboť se zcela ztotožňuje s rozsudkem městského soudu. Navíc uvedl, že žalobou napadená rozhodnutí jsou naprosto v souladu s dřívější judikaturou Nejvyššího správního soudu.

III. Posouzení kasační stížnosti

[25] Nejvyšší správní soud je při přezkoumání napadeného rozsudku v souladu s ustanoveními § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody kasační stížnosti, avšak k nejtěžším vadám žalobního a správního řízení vyjmenovaným v odstavci čtvrtém je povinen přihlédnout z úřední povinnosti, i když nejsou stěžovatelem výslovně namítnuty. Právě k takové situaci došlo v nyní posuzované věci.

[26] Městský soud shledal důvodnou argumentaci stěžovatelky o odepření jejího práva seznámit se s podklady pro vydání závazného stanoviska Ministerstva zahraničních věcí, přestože byl žalovanému znám závazný právní názor obsažený v rozsudku sp. zn. 9 A 120/2015. Ten městský soud následně shrnul a dodal, že vytčenou vadu nelze zhojit ani v žalobním řízení. Přitom tento závěr byl označen za nesprávný v rozsudcích Nejvyššího správního soudu sp. zn. 9 As 204/2018 a sp. zn. 9 As 202/2018, v nichž se uvádí, že zmíněné omezení procesního práva stěžovatelky lze považovat za přípustné, pokud by zájem na ochraně utajovaných skutečností převážil nad právem účastníka na seznámení se všemi skutečnostmi relevantními pro rozhodnutí, přičemž v takovém případě je rolí správního soudu ve zvýšené míře oproti běžnému soudnímu řízení utajované podklady přezkoumat a posoudit jejich zákonnost.

[27] Dále městský soud odkázal na svůj předchozí rozsudek sp. zn. 9 A 120/2015 v části, v níž shledal závazné stanovisko Ministerstva zahraničních věcí nepřezkoumatelným pro nedostatky jeho odůvodnění. Správnost tohoto závazného právního názoru potvrdil Nejvyšší správní soud v rozsudcích sp. zn. 9 As 204/2018 a sp. zn. 9 As 202/2018. Tento nedostatek pak podle nyní napadeného rozsudku nebyl odstraněn ani po vrácení věci k dalšímu řízení, neboť závazné stanovisko Ministerstva zahraničních věcí a potvrzující stanovisko ministra zahraničních věcí náležitě neoznačila podklady, ze kterých vycházela, neuvedla, jaká skutková zjištění z těchto podkladů čerpala, a nezabývala se námitkami obsaženými v rozkladech. Kvůli přetrvávající nepřezkoumatelnosti závazného stanoviska Ministerstva zahraničních věcí tak podle městského soudu trpí stejnou vadou i rozhodnutí žalovaného o rozkladech. Tento závěr je však v příkrém

pokračování

rozporu s předchozí částí odůvodnění napadeného rozsudku, v níž městský soud uvedl, že po přezkoumání obsahu závazných stanovisek Ministerstva zahraničních věcí dospěl k závěru o jejich dostatečné konkrétnosti a o přezkoumatelnosti rozhodnutí o neudělení licencí vydaných na jejich základě.

[28] Uvedená pochybení podle městského soudu žalovaný po vrácení věci neodstranil a neřídil se závazným právním názorem soudu. Tato okolnost je sama o sobě důvodem, pro nějž je možné žalobou napadená rozhodnutí pro vady řízení a nezákonnost zrušit. V další pasáži odůvodnění napadeného rozsudku se však městský soud zabýval možností zrušení těchto rozhodnutí jen ve vztahu k důvodnosti žalobní námitky o neseznámení stěžovatelky s podklady pro vydání závazného stanoviska Ministerstva zahraničních věcí, které navíc ve světle rozsudků Nejvyššího správního soudu sp. zn. 9 As 204/2018 a sp. zn. 9 As 202/2018 neměl přisvědčit, jak již bylo zmíněno.

[29] Nakonec městský soud nepřistoupil k vydání zrušujícího rozsudku kvůli uplynutí doby platnosti uvedené v žádostech o vydání licencí k vývozu vojenského materiálu do zahraničí. O tuto skutečnost však nebyla rozhodnutí správních orgánů opřena, takže městský soud nemohl v přezkumném soudním řízení v neprospěch stěžovatelky vymezit odlišný důvod pro nevyhovění jejím žádostem a za jeho užití žalobu zamítnout, i když shledal určité vady správního řízení, pro něž by jinak žalobou napadená rozhodnutí zrušil (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2005, č. j. 1 Afs 149/2004 - 44, a ze dne 15. 12. 2005, č. j. 3 Ads 54/2004 - 43). Navíc tento postup byl pro stěžovatelku překvapivý, neboť se proti němu nemohla v žalobním řízení vymezit. Nejvyšší správní soud přitom v předchozím rozsudku sp. zn. 9 As 204/2018 argumentaci dobou platnosti licence nepoužil, jak se nesprávně uvádí v novém rozsudku městského soudu. Kromě toho městský soud závěr o nemožnosti udělení licence s dobou platnosti do 4. 3. 2013 opřel i o nesouhlasné závazné stanovisko Ministerstva zahraničních věcí, proti jehož důvodnosti a oprávněnosti nezjistil žádné pochybnosti, ačkoliv ho v jiné části napadeného rozsudku považoval za nepřezkoumatelné, jak již bylo zmíněno.

[30] Lze tedy konstatovat, že odůvodnění napadeného rozsudku je vystavěno na rozdílných a vnitřně rozporných hodnoceních téhož skutkového stavu ohledně přezkoumatelnosti závazného stanoviska Ministerstva zahraničních věcí i potvrzujícího stanoviska ministra zahraničních věcí a výčtu pochybení, k nimž mělo dojít v průběhu správního řízení. Není tak možné seznat, zda jsou podle městského soudu závazné podklady pro vydání rozhodnutí o rozkladech přezkoumatelné či nepřezkoumatelné a přesně pro jaké důvody bylo zvažováno vydání zrušujícího rozsudku. V tomto směru je nutné považovat zamítavý rozsudek městského soudu za nepřezkoumatelný pro nesrozumitelnost. Zamítnutí žaloby z naprosto jiného rozhodovacího důvodu, než o které byla opřena žalobou napadená rozhodnutí, pak představuje jinou vadu řízení před městským soudem, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. V důsledku obou těchto zásadních pochybení městského soudu byl naplněn důvod kasační stížnosti uvedený v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., k čemuž musel Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 4 téhož zákona přihlídnout nad rámec kasačních námitek.

[31] Za tohoto stavu věci se již Nejvyšší správní soud nezabýval dalšími námitkami stěžovatelky. Nejprve totiž musí městský soud postavit najisto, zda závazné stanovisko Ministerstva zahraničních věcí a potvrzující stanovisko ministra zahraničních věcí považuje za dostatečné a přezkoumatelné podklady pro vydání rozhodnutí o neudělení požadovaných licencí stěžovatelce. Teprve následně se bude možné zabývat otázkami týkajícími se povahy a zákonnosti

či nutnosti utajení těchto podkladových úkonů a případně i samotné zákonnosti rozhodnutí o rozkladech.

IV. Závěr a náklady řízení

[32] S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti Nejvyšší správní soud podle § 110 odst. 1 věty první před středníkem s. ř. s. napadený rozsudek zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení. V něm bude městský soud podle § 110 odst. 4 s. ř. s. vázán právním názorem vysloveným v tomto zrušovacím rozsudku. V dalším řízení městský soud rozhodne též o náhradě nákladů řízení o této kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 věta první s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. října 2020

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu